

20 SPØRGSMÅL

til

**Centrum-
Demokraterne**

20 SPØRGSMÅL

til

CENTRUM- DEMOKRATERNE

Udgivet af
CENTRUM-DEMOKRATERNES FOLKETINGSGRUPPE

14. reviderede oplag, april 1981. 1000 eksemplarer.

Udarbejdet af Peter Duetoft

Partiet Centrum-Demokraterne blev dannet i 1973. Partiet opnåede 14 mandater ved valget december 1973, men gik stærkt tilbage i 1975. Ved valget i 1977 opnåede partiet en tredobling af mandattallet — til 11. Nu har CD 6 mandater.

Centrum-Demokraterne bidrog i 1973 stærkt til, at Poul Hartling kunne danne en Venstre-regering. På samme måde har partiet siden 1975 loyalt støttet Anker Jørgensens socialdemokratiske regering.

Centrum-Demokraterne anser det for en vigtig opgave, at det politiske system kan fungere. Derfor nøjes partiet ikke med passivt at fremsætte synspunkter, men har deltaget aktivt i omtrent alle de store forlig, som siden 1973 har sat præg på den politiske udvikling.

Centrum-Demokraterne har altid taget tydelig og klar stilling til alle vigtige politiske problemer. Fra partiets start har Centrum-Demokraterne søgt at fastholde en konsekvent holdning: *Aldrig snakke udenom. – At sige folk sandheden, om den er nok så ilde hørt.* Denne politiske holdning er ny og uvant for vælgerne.

I en tid med politiske modebevægelser, som vil lave om på alt og alle, har Centrum-Demokraterne været ret ene om at sige tingene lige rent ud, at vi ønsker at bevare det bestående samfund. Naturligvis ønsker CD-politikere som andre at lave om på love og institutioner. *Men samfundets grundtræk, som vi finder dem i dag, vil vi bevare.* Vi ønsker at forsvare det privatkapitalistiske system. Ikke fordi vi finder det ideelt eller fejlfrit, men fordi alle praktiske erfaringer har vist, at ingen til dato har kunnet finde noget bedre. Et resultatbringende politisk arbejde er vigtigere end resultatløse kampagner for »at gøre verden bedre« eller »gøre menneskene lykkeligere«. Det er nok på dette punkt, Centrum-Demokraterne adskiller sig mest fra det traditionelle partimønster.

Centrum-Demokraterne ønsker at repræsentere de vælgere, der ikke så meget ser på deres egne økonomiske interesser, men mere lægger vægt på, at de politiske handlinger er præget af god vilje, redelighed og sund fornuft. I denne ånd vil Centrum-Demokraternes folketingsgruppe tage fat på den politiske hverdag. *Vor indsats skal måles med de resultater, vi opnår eller bidrager til at opnå.* Hvor vi kan, vil vi søge at lokke eller presse andre partier til et samarbejde, så politik kan blive handling og ikke bare kønne ord.

1. Hvorledes stiller Centrum-Demokraterne sig til det såkaldte »nærdemokrati«?

Centrum-Demokraterne advarer mod, at man gennem såkaldt »nærdemokrati« svækker det parlamentariske demokratiske system. CD vil fastholde grundlaget: *Folket skal frit kunne vælge sine ledere.* Vi har oplevet adskillige forsøg på i »nærdemokratiets« navn at fratage de folkevalgte repræsentanter deres indflydelse. Og dermed fratage de vælgere, der har valgt dem, *enhver* indflydelse. I stedet sætter små aktivist-grupper sig i besiddelse af magten. Det gør de så meget lettere, som det store flertal i befolkningen ikke føler lyst til at deltage i møder og valg, når det gælder forskellige »nærdemokratiske« institutioner.

2. Hvem er Centrum-Demokraternes Folketingsgruppe ansvarlig overfor?

Selve parti-apparatet er præget af den antidemokratiske tendens. Mange valg til politiske tillidsposter af afgørende betydning foretages med ganske få stemmer ud af flere tusinde. CD har i opbygningen af parti-organisationen undgået denne svækkelse af det repræsentative demokrati. *Centrum-Demokraternes folketingsgruppe er kun ansvarlig over for vælgerne.* Partiets medlemmer bestemmer, hvem der skal opstilles, men vælgerne bestemmer, hvem der skal vælges. De valgte er alene ansvarlige over for vælgerne og kan derfor ikke af partiorganisationen pålægges at føre en bestemt politik.

3. Ønsker Centrum-Demokraterne flere folkeafstemninger?

CD har ved flere lejligheder frarådet folkeafstemning. Det synes fuldstændig meningsløst, at man først lader vælgerne vælge nogle ledere, som de finder særligt egnede til at styre landet. Derefter, når der opstår særlig vanskelige eller omdiskuterede problemer, fratager man de valgte og ansvarlige ledere retten til at styre, og lader menigmand klare vanskelighederne. *CD går imod, at andre spørgsmål end de i grundloven nævnte lægges ud til folkeafstemning.*

4. Hvilken kultur-politisk kurs ønsker Centrum-Demokraterne at føre?

Centrum-Demokraterne ønsker en ny kurs i kulturpolitikken. CD advarede før andre mod den »moderne linie« i uddannelsespolitikken. Advarede mod den nye styrelseslov for universiteter og højere uddannelsesinstitutioner, advarede mod skoleloven. På samme måde advarede CD mod det politiske misbrug af Danmarks Radio. CDs opgave er at gå i spidsen og tage initiativer, hvor andre tøver. CD skal sige de upopulære ting, som andre helst undlader at sige. *På det kulturpolitiske område skal der en fuldstændig kursændring til, om ikke en talmæssig ubetydelig lille minoritet af intellektuelle venstre-fløjsfolk skal dominere det danske kulturbillede.*

På skolevæsenets område har den pædagogiske retning, der kalder sig »anti-autoritær«, været helt dominerende i de sidste år. Denne bevægelse var i sin oprindelse alene en reaktion mod den gamle skoles disciplin, men har gradvis antaget politisk karakter. Af frygt for at blive betegnet som »reaktionær«, »gammeldags« osv. har flertallet af politikerne lukket øjnene for det stadig stigende politiske misbrug — og hvad værre er — den stadig forringede kvalitet af undervisningen. CD har fra første færd erklæret åben krig mod denne udvikling. Før andre partier rejste CD spørgsmålet om indoktrineringen i skolerne, men fik ikke megen følge under Folketingets forhandlinger af sagen.

5. Hvem ejer efter Centrum-Demokraternes mening folkeskolen?

Centrum-Demokraterne ønsker på skoleområdet at slå fast, at folkeskolen ikke er lærernes, forældrenes eller elevernes skole. *Den er samfundets skole, samfundets undervisningstilbud til alle børn.* Vælger forældrene folkeskolen til at oplære deres børn, må de affinde sig med, at undervisningen finder sted inden for visse rammer og med givne samfundsmæssige mål, ens for alle skoler i landet. *Skolens hovedopgave er at give børnene en fundamental viden.* CD finder det nødvendigt, at Folketinget får direkte indflydelse på undervisningens form og indhold. Det er ikke nok at sætte timetal for de enkelte fag. *Det må sikres, at undervisningen opfylder en række mindstekrav.* Formålsparagraffen må indeholde klart påbud om alsidighed og forbud mod påvirkning af børnenes holdninger i samfundsmæssige kontroversielle spørgsmål. Ansvar for den enkelte skoles ledelse må ligge hos én person, nemlig *skoleinspektøren.* Forældreindflydelsen må være betinget af *fornøden interesse i forældrekrædsen* — og endelig må eksaminer og prøver anvendes i større omfang end under den gældende lov. Bl.a. ønsker CD de *afsluttende prøver genindført.*

6. Hvordan skal uddannelsernes kvalitet bevares — og sikres?

Centrum-Demokraterne ser gerne, at alle unge får rimelige og rigelige muligheder for uddannelse. Men det må ske under helt forskellige former, alt efter den enkeltes mål, evner og vilje til at yde en indsats. CD har med bekymring set, at der på gymnasierne har været tendens til at sænke kravene. En yderligere udvidelse af adgangsmulighederne vil presse kravene endnu længere ned, og det finder CD helt uantageligt. *Tværtimod ønsker partiet en stramning.* Gymnasiet skal være for de dygtigste. CD har i den anledning fremsat forslag om et 4-årigt gymnasium, hvor de to første år giver adgang til en række mellemuddannelser, mens de to sidste år gør eleverne studieegne til højere uddannelser.

På de højere læreanstalter ønsker CD at sikre kvaliteten i undervisningen og at hindre politisk misbrug. Derfor vil partiet

søge den nuværende form for studenterindflydelse ændret, specielt med det formål at sikre, at *sagkyndige (professorer og lærere med adskillige års erfaring) får afgørende indflydelse i alle spørgsmål vedrørende studiets indhold, eksamenskravene samt ansættelse af lærerpersonale*. CD betvivler, at det hidtidige selvstyre for den enkelte læreanstalt kan opretholdes.

7. Hvad mener Centrum-Demokraterne om Danmarks Radio?

Centrum-Demokraterne ønsker alsidighed i Danmarks Radio. CD ønsker ikke censur og vil ikke »standse venstreorienterede udsendelser«. *CD vil netop kræve ret for alle anskuelser til at blive rimeligt repræsenteret*. Men der skal spilles med åbne kort. Først og fremmest må medarbejderne ved Danmarks Radio ikke smugle politisk agitation ind i tilsyneladende neutrale udsendelser for børn, for unge, for gamle, for musikinteresserede osv. CD kræver, at der ikke må fremsættes angreb på private personer, firmaer og institutioner i DRs udsendelser, uden at der gives de pågældende lejlighed til at svare. Tillige, at ingen medarbejder ved DR må benytte udsendelser til at missionere for egne politiske, moralske eller kulturelle synspunkter.

8. Hvorledes stiller Centrum-Demokraterne sig til det meget omtalte ligheds-begreb?

Centrum-Demokraterne advarer imod de politiske bevægelser, der på venstrefløjen appellerer til had og misundelse. Man foregiver at ville kæmpe mod »monopolcapitalismen« og »højfinansien«. Men i den praktiske politik er det håndværksmesteren, detailhandleren, parcelhusejeren og bilejeren, man retter sine angreb imod. CD siger, *at det er en ærlig sag at tjene penge. Der skal gives belønning til den, der arbejder og arbejder ekstra*. CD afviser en fortsat udligning af indkomsterne, altså større lighed. Selvsagt lukker vi ikke øjnene for, at store dele af verden er præget af så stor social og økonomisk ulighed, at en forandring er nødvendig. Men det lader sig ikke bestride, at mennesker fødes med vidt forskellige evner og

anlæg. Dette forhold gør man klogt i at respektere, ja udnytte. Evner og anlæg skal bruges i samfundets tjeneste, men de vil ikke komme til fuld udfoldelse, såfremt der ikke betales for dygtighed, initiativ og ekstra indsats.

9. Hvad siger Centrum-Demokraterne til tankerne om ØD (Økonomisk Demokrati)?

Centrum-Demokraterne siger NEJ til Socialdemokratiets og LOs tanker om ØD. *Fra første færd har partiet advaret imod, at man afskaffer »arbejdsgiverens ret til at lede og fordele arbejdet«.* CD ønsker at fremhæve betydningen af ledelse og lederansvar, også i det private erhvervsliv. Centrum-Demokraterne har fremsat forslag til obligatorisk overskudsdeling for virksomheder med over 30 ansatte. CD foreslår 10 % af overskud (efter kapitalforrentning, omkostninger, dækning af tidligere underskud m.v.) fordelt mellem virksomhedens ansatte. Pengene skal være bundet i virksomheden i 5 år. Vi tror, at man gør medarbejderne interesserede i virksomhedens drift, ligesom man herigennem kan motivere til løntilbageholdenhed og omkostningsdæmpning. CD understreger, at forslaget intet rører ved virksomhedens beslutningsproces.

10. Skal staten bestemme løn og arbejdsforhold?

Centrum-Demokraterne ønsker *fri forhandlingsret på arbejdsmarkedet*. Partiet finder det uforeneligt med opretholdelsen af et privatkapitalistisk system, at man hindrer arbejdsmarkedets parter i frit at aftale løn- og arbejdsvilkår.

11. Tror Centrum - Demokraterne, at man ad indkomstpolitisk vej kan løse Danmarks problemer?

Centrum-Demokraterne mener, at erfaringerne viser, at der ikke kan opnås større resultater gennem indkomstpolitik ad lovgivningens vej. Derimod har Centrum-Demokraterne foreslået, at arbejdsmarkedet opretter *sociale fonds*, hvor lønmodtagerne i stedet for øgede lønudbetalinger sikrede sig økono-

misk støtte ved arbejdsløshed, sygdom eller pensionering. Arbejdsgiverne ville undgå omkostningsstigninger, og arbejderne ville opnå øget sikkerhed.

12. Hvilken indstilling har Centrum-Demokraterne til de mindre næringsdrivende?

Centrum-Demokraterne kræver *respekt for de små næringsdrivende*. CD ønsker at fremhæve de små virksomheders betydning i vort økonomiske liv. De små virksomheder opretholder og fremmer dannelsen af en *middelstand*, som erfaringsmæssigt udgør et politisk stabiliseringselement. Middelstanden omfatter endvidere en talrig skare af funktionærer, faglærte arbejdere m.fl., som gennem ekstra arbejdsindsats, sparsommelighed eller på anden måde har skaffet sig en vis tryghed. Deres ønske om at bevare denne tryghed er det stærkeste værn imod revolutionære kampagner og eksperimenterende fantasier. CD har i maj 1980 og igen i april 1981 fremsat en række konkrete forslag til erhvervsfremme, bl.a. bedre afskrivningsregler og låneordninger samt afvikling af selskabs-, formue- og kapitalvindingskatten over 10 år.

13. Ønsker Centrum-Demokraterne respekt for de offentligt ansatte — og skal der stadig findes tjenestemænd?

Centrum-Demokraterne kræver respekt for de offentligt ansatte. Centrum-Demokraterne indtager det standpunkt, at enhver funktion skal lægges der, hvor den kan udføres bedst og billigst. Her som i andre spørgsmål fremhæver CD: *Vi er ikke-socialister, men vi er ikke af den grund anti-socialister*. CD vil stærkt fremhæve den indsats, som ansatte i stat og kommune udfører. Den moderne agitation mod de offentligt ansatte vil CD ved enhver given lejlighed tage afstand fra. *CD ønsker en revision af tjenestemandsbegrebet*. En række nøgleposter i samfundet bør besættes med tjenestemænd, som samfundet kan stille særlige krav til, og som følgelig aflønnes og sikres på forskellig måde (f. eks. pension).

14. Hvad vil Centrum-Demokraterne gøre ved indkomstskatten?

Centrum-Demokraterne erkender, at besparelser er nødvendige. Men besparelser alene kan ikke skaffe baggrund for en nedsættelse af skatten. Skal indkomstskatten ned på et forsvarligt niveau (25-30 %), må der en omlægning til. *Centrum-Demokraterne har fra partiets start peget på en højere merværdiafgift (MOMS) som en nødvendighed, hvis man virkelig vil lette indkomstskatterne.*

15. Hvordan ser Centrum-Demokraterne på grundskatter og ejendomsskatter?

Centrum-Demokraterne har siden partiets start virket for at *afskaffe al skat på boligen*. I Danmark betales skat af grundværdien (grundskyld) og af den fastsatte ejendomsværdi («lejeværdi af egen bolig»). Centrum - Demokraterne har gang på gang forsøgt at få tilslutning til en fuldstændig afskaffelse af grundskyld og skat af lejeværdi. Partiet har desværre stået næsten alene med disse synspunkter. Skatten på boligen er urimelig, fordi den rammer så forskelligt fra kommune til kommune og navnlig rammer ældre mennesker i eget hus hårdt.

16. Hvad siger Centrum-Demokraterne så om rentefradragsretten?

Diskussionen om lejeværdi er i folketinget knyttet stærkt sammen med spørgsmålet om skattefradragsreglen for renter af privat gæld. *Centrum-Demokraterne afviser forslag om at ændre fradragsreglen for allerede optagne lån*. Derimod har partiet flere gange fremhævet, at det er nødvendigt at sætte et *maksimum* (f. eks. 100.000 kr.) for rentefradrag i FREMTIDEN (f. eks. fra 1. januar 1983). *Samtidig kunne lejeværdi af egen bolig bortfalde.*

17. Går Centrum-Demokraterne ind for NATO og EF?

Centrum-Demokraterne siger *ubetinget ja til NATO og EF*. CD finder, at Danmark kan være godt tilfreds med de første år af vort EF-medlemsskab. Uden EF havde den økonomiske krise ramt Danmark endnu hårdere. CD har ingen betænkeligheder ved en yderligere udvikling af fællesskabet i EF. *Centrum-Demokraterne finder, at vore forsvarsudgifter er for lave*. Det er af uvurderlig betydning, at dansk forsvar er troværdigt i forholdet til de øvrige NATO-lande. CD vil derfor afvise enhver tanke om besparelser på forsvarsudgifterne.

18. Hvordan er Centrum-Demokraternes socialpolitik?

På det socialpolitiske område kræver CD, at de anvendte midler bruges til dem, der trænger mest. Men CD vil protestere imod, at offentlige myndigheder foretager vidtgående indgreb i familielivet. *Sociale foranstaltninger er tilbud, aldrig tvangsforanstaltninger*. CD lægger vægt på forebyggelse. Det kan være langt billigere for samfundet og langt mere hensigtsmæssigt, om man klarer et »socialt tilfælde« ved i tide at yde hjælp med et stort beløb, hvorved den pågældende varigt bringes ud af den sociale situation. Alternativet er måske at yde bistand gennem et helt liv. *Centrum-Demokraterne ønsker stærkt at understrege, at det er forældrene, der bærer ansvaret for børnene, og at daginstitutioner er et tilbud og ikke en pligt*. CD ønsker, at ældre medborgere forbliver længst muligt i de vante omgivelser, f.eks. ved en udvidet hjemmehjælpsordning. Pensionister bør fritages for indkomstskat.

19. Hvordan stiller Centrum-Demokraterne sig til atomkraft?

Centrum-Demokraterne er *tilhængere af atomkraft* og ønsker i det hele taget den økonomiske vækst i det danske samfund fortsat, ikke mindst for at samfundet skal have kræfter til at hjælpe de underudviklede lande. I den sammenhæng fremhæ-

ver CD hjælp til u-landene, der først og fremmest udrydder sulten i de pågældende områder.

20. Hvordan vil Centrum-Demokraterne løse arbejdsløsheden?

Centrum-Demokraterne ønsker, at man realistisk erkender, at fuld beskæftigelse i gammeldags forstand ikke vil kunne gennemføres. Selv om verdenskonjunkturerne medfører en bedring i afsætningen af danske varer i udlandet, vil efterspørgslen efter arbejdskraft være faldende i fremtiden som følge af den tekniske udvikling. Man må imidlertid søge at mildne ulemperne ved ledighed på den måde, at man spreder virkningerne. I stedet for at lade $\frac{1}{10}$ af arbejdsstyrken gå ledig hele året, må man tilstræbe, at hele arbejdsstyrken »går ledig« i $\frac{1}{10}$ af den normale arbejdstid — altså hver især arbejder i færre timer end før. En arbejdsfordelingsordning er nødvendig, men det er en ufravigelig forudsætning, at sådanne ordninger ikke medfører øgede omkostninger for virksomhederne. Derimod kunne man tænke sig at udnytte de beløb, staten i dag udbetaler til arbejdsløshedsunderstøttelse, således at virksomhedernes udgifter ikke forøges.

Centrum-Demokraterne har i foråret 1981 fremsat forslag til mindskelse af ungdomsarbejdsløsheden (Bremerplan), hvori man sammenkobler energispørgsmål med arbejdsløsheds-spørgsmålet. CD foreslår, at man ved øget produktion af varmepumper, vindmøller, solfangere og andre energibesparende elementer kan få skabt plads for en mængde unge i erhvervslivet. Statstilskud til sådanne projekter skulle efter CDs opfattelse gives under forudsætning af forøgelse af lærepladser i virksomheden.

CD er derimod skeptisk over for traditionelle socialdemokratiske beskæftigelsesplaner, der ikke giver en væsentlig forøgelse af arbejdspladser, men skaber forøget administration. CD finder en formindskelse af administrationen og en mindre restriktiv holdning over for erhvervslivet med hensyn til miljø og arbejdsmiljøspørgsmål nødvendig, hvis man skal skabe mere beskæftigelse i det private erhvervsliv.

Hvordan får man flere oplysninger om Centrum-Demokraterne?

Det gør man ved at henvende sig til

**CENTRUM-DEMOKRATERNES
LANDSORGANISATION**
Laksegade 12, 1063 København K
Tlf. 01-13 04 74